

هسته تحقیقات بویایی

خرداد ۱۳۹۳

مرکز تحقیقات گوش، گلو، بینی و سر و گردن
دانشگاه علوم پزشکی ایران

مقدمه

حواس شیمیایی (بویایی و چشایی) از نظر تکاملی قدیمیترین حس ما (پیش از بینایی و شنوایی) است. نقش حیاتی حس بویایی در انسان به خاطر سپاری و هشدار خطرات مانند گازها، سموم و مواد غذایی فاسد و یافتن موارد مطلوب مثل مواد غذایی است. علاوه بر نقش حیاتی این حس در حفظ جان انسان این حس در ارتباطات اجتماعی نیز درگیر است. مجموع این خصوصیات موجب واکنش مناسب در موقعیت های مختلف می گردد.

شایعترین علت کاهش بویایی افزایش سن است، شرایطی طبیعی که با افزایش عمر جمعیت در کشورهای پیشرفته تعداد افراد بیشتری را درگیر خواهد کرد. علل پاتولوژیک کاهش حس بویایی شامل بیماریها، تروما، شرایط شغلی و شیوه زندگی افراد است که می تواند به صورت ناگهانی یا پیشرونده تظاهر کند.

شیوع کاهش بویایی بین بزرگسالان بالای ۲۰ سال بین ۱۹٪ تا ۲۴٪ در کشورهای سوئد، آلمان و آمریکا برآورد شده است.

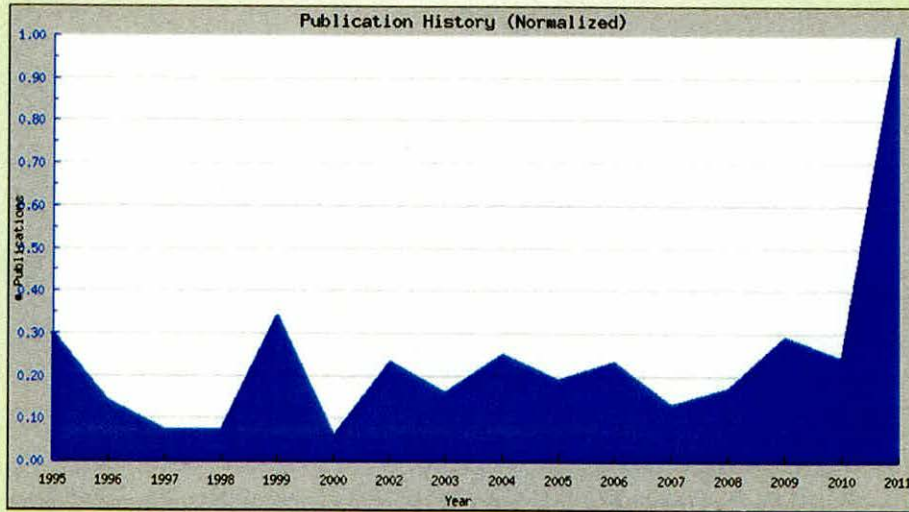
کاهش بویایی کیفیت زندگی بیماران را پایین آورده و اثر خود را به صورت افسردگی، احساس آسیب پذیری ناشی از حس خطر در مورد آتش سوزی، گازها و نگرانی در مورد بهداشت فردی و مشکلات متعدد در زندگی روزمره فرد نشان می دهد. کاهش اشتها، تغییر در انتخاب غذاها، تغییر وزن، مشکلات متعدد در حین آشپزی، و ناتوانی در تشخیص غذاهای فاسد از شکایات شایع این بیماران است.

لازم به ذکر است که بر اساس قوانین حقوقی کشوری خسارت ناشی از بین رفتن حس بویایی برابر با یک دیه کامل است. حل مسایل مربوط به پزشکی قانونی یکی از چالش های مهم این هسته تحقیقاتی است.

اختلالات بویایی به علت کاربرد محدود این حس در انسان و ناشناخته بودن همراهی این حس با دیگر بیماریها با بی توجه ای همراه بوده است لیکن در سالهای اخیر تحقیقات گسترده تری در این خصوص و پیش آگهی آن با برخی بیماریها توجه مراکز علمی را به خود جلب نموده است . افزایش تعداد جراحی های بینی و ناحیه بویایی و تصادفات توجه مراکز قانونی برای تشخیص این ناتوانی را افزایش داده است.لیکن در کل این موضوع بسیار ناشناخته است.در کشور عزیزمان ایران هیچگونه تست اختصاصی ابژکتیو و سابژکتیو وجود ندارد. علاوه بر این نیاز دنیا به توسعه تستهای تشخیصی الکترو فیزیو لوژیک بسیار حائز اهمیت است. تلاش ما در هسته تحقیقات بویایی ساخت و توسعه تست های بویایی ،تجهیز مراکز تحقیقاتی به این ابزار و همچنین افزایش تحقیقات در مورد بیماریهای مربوط به بویایی است.

سير تحقيقات بويایی

روشهای تشخیصی کاهش بویایی

تست SMT

تست بویایی پنسیلوانیا

تست های الکتروفیزیولوژیک

خطوط تحقیقاتی

هسته تحقیقات بویایی

تست های تشخیصی بویایی

پیشگیری از اختلالات بویایی

مکانیزم های اختلالات بویایی

درمان اختلالات بویایی

بررسی مسائل پزشکی قانونی بویایی

دستاوردها

- ▶ توليد حد اقل پنج عنوان مقاله با F او سايتيشن بالا
- ▶ توليد دو دستگاہ اختراعي و نوآورانه در سطح ملي و جهاني
- ▶ تدوين سه روش در امر تشخيص و غربالگري اختلالات بويائي
- ▶ راه اندازي درمانگاه و مرکز رفرانس بويائي

استراتژی ها و برنامه ها

- ▶ تولید اولین تست سابژکتیو ایرانی
- ▶ تولید اولین تست ابژکتیو بویایی
- ▶ راه اندازی مرکز رفرانس و پزشکی قانونی بویایی
- ▶ بررسی فواید بویایی در تشخیص زودرس بیماریها
- ▶ تدوین اولین کتاب درسی پزشکی در زمینه بویایی
- ▶ درمان بیماریهای مرتبط با بویایی

پروژه های زمان بندی شده

■ برنامه های ۳ ماهه:

تعیین آستانه بویایی در افراد سالم ایرانی به تفکیک بوهای تعریف شده

■ برنامه های ۶ ماه تا یکسال:

تولید اولین تست بومی استاندارد بویایی جهت ایرانیان

■ برنامه های بلند مدت:

۱- درمان سلولی اختلالات بویایی

۲- درمان دارویی اختلالات بویایی

۳- تولید تست تشخیصی آبژکتیو بویایی

تیم هسته تحقیقاتی بویایی

■ سوپر وایزر لاین : استاد فرهادی

■ مسئول لاین : دکتر کامروا

■ دستیار لاین : دکتر شهریور

■ گروه پژوهشی : دکتر جالسی ، دکتر محمودیان ، دکتر قلندری ، مهندس
ملکی ، فرهاد رفیعی ، دکتر رضایی ، خانم دکتر ابراهیم نژاد ، خانم دکتر
علیزاده

■ ترجمان دانش : دکتر طباطبایی